

Kalāču efekts - projekts "Vairāk gaismas!" tuvina kultūras un veselības nozares

Šovasar Eduarda Veidenbauma muzejā "Kalāči" noslēdzas projekts "Vairāk gaismas!", kura laikā muzejs ir kļuvis par vietu, kurā, iedvesmojoties no Eduarda Veidenbauma un Kalāču saimes dzīvesstāstiem, jauniešiem attīstīt mentālās veselības prātību un trenēties veidot harmoniskas attiecības ar līdzcilvēkiem.

Projekta laikā tika atklāta jauna pastāvīgā ekspozīcija "Vairāk gaismas!", kas ieguva Latvijas Muzeju biedrības galveno Gada balvu 2022. gadā, kā arī sadarbībā ar pusaudžu un jauniešu psihoterapijas speciālistiem tika izveidota izglītības programma par mentālo veselību. Jau no 2022. gada rudens ekspozīcija un nodarbības ir pieejamas skolu grupām un ikvienam interesentam. Aija Tūna, programmas "Latvijas skolas soma" vadītāja muzeja piedāvājumu raksturo sekojoši: "Ir ļoti svarīgi, un tas ir jāņem vērā, izvēloties "Latvijas skolas somas" programmas, vai muzejs stāsta par vērtībām laikmetīgā veidā. "Kalāčos" laikmetīgais veids ir nepārprotams. Vajadzība runāt laikmetīgā veidā ir tas, kas palīdz saāķēties ar šodienas jauniešu un bērnu izpratni, pieredzi un domāšanas veidu." Ernests Pūliņš-Cinis, projekta konsultants, RSU Psihosomatiskās medicīnas un Psihoterapijas klīnikas ārsts-psihoterapeits uzskata: "Jaunieši ir tie, kuri veidos mūsu nākotni, un mums ir arvien vairāk un vairāk jāiegulda darbs un laiks, domājot par jauniešu mentālo veselību, un ne tikai domājot, bet arī reāli rīkojoties. Tas, manuprāt, nebūtu jāatstāj tikai ārstiem - psihoterapeitiem, psihologiem vai psihiatriem -, bet šajā uzdevumā būtu jāiesaistās visai sabiedrībai kopumā. Tiešām liels prieks, ka Veidenbauma muzejs ar to nodarbojas."

Projekta "Vairāk gaismas!" laikā muzejā izveidojās un aktīvi darbojās 24 jauniešu grupa, kura gan testēja un palīdzēja veidot atsevišķus ekspozīcijas elementus un izglītības programmu, gan kopā ar profesionāliem māksliniekiem Sansusī labklājības rezidencēs radīja laikmetīgās mākslas darbus, balstoties muzeja krājumā un savā redzējumā par dažādiem mentālās veselības jautājumiem. Projektā gūto pieredzi raksturo Artūrs: "Tā sajūta, ko dabūju šajās dienās, bija

neatkārtojama. Tā bija sava veida transformācija. Likās, ka runājot par dzejnieku, izejot viņa takas un iepazīstot viņu labāk, mēs runātu ar viņu pašu, ar Eduardu, studentu no Tērbatas, cilvēku, kurš tāpat kā mēs cīnās ar sevi, dara pāri sev un citiem, cilvēku ar apbrīnojamu dumpinieciskumu, jauneklīgumu un personību. Veidenbauma muzejs, es teiktu, ir viens no karognesējiem 21. gs. lielajā cīņā par mūsu garīgo labklājību. Veidenbauma muzejs piešķir vārdam muzejs jaunu nozīmi. Muzejs kā mediators starp jauniešiem un saturu. Muzejs kā centrs, drošības punkts. Muzejs, kas iet laikam un aktualitātēm līdzī. Veidenbauma muzeju radām mēs - tu un es - un tādā virzienā viņam ir jāturpina attīstīties. "

Projekta laikā izveidojusies jauniešu kopiena ir uzsākusi darbu pie sava, patstāvīga projekta - mūzikas un mākslas festivāla "Veidenfests", kurš jau 19. augustā norisināsies "Kalāčos". Savukārt muzeju pakalpojumi mentālai veselībai un labbūtībai Cēsu novadā tiks attīstīti tālāk, visiem muzejiem apvienojoties kopīgā projektā, lai līdz 2025. gadam izveidotu pastāvīgu ietvaru novada kultūras, veselības un sociālās jomas iestāžu sadarbībai.

The infographic has a light blue background. In the top left corner, there is a logo for "Veidenbauma muzejs" with the text "Latvian Museum of Art and Design" below it. On the right side, there is a decorative element consisting of a 2x2 grid of squares in red, white, and brown. In the center-left, there is a circular black and white portrait of a young man, Artūrs. A white lightning bolt graphic points from the portrait towards the text on the right. The text on the right is a quote in Latvian, enclosed in a light blue box. At the bottom left, there is a small logo for "Veidenbauma muzejs" and the text "projekta dalībnieks". At the bottom right, there is a logo for "Veidenbauma muzejs" and the text "projekta dalībnieks".

Latvian Museum of Art and Design

"Tā sajūta, ko dabūju šajās dienās, bija neatkārtojama. Tā bija sava veida transformācija. Likās, ka runājot par dzejnieku, izejot viņa takas un iepazīstot viņu labāk, mēs runātu ar viņu pašu, ar Eduardu, studentu no Tērbatas, cilvēku, kas tāpat kā mēs cīnās ar sevi, dara pāri sev un citiem, cilvēku ar apbrīnojamu dumpinieciskumu, jauneklīgumu un personību."

Artūrs "Vairāk gaismas!" projekta dalībnieks

Veidenbauma muzejs

projekta dalībnieks

"Ir ļoti svarīgi, un tas ir ļoti vērtīgs, izvērtoties "Latvijas skolas somas" programmas, vai mums ir stāsts par vērtībām ikdienas veidā. "Kalāči" ikdienas veidā ir nepāprotams. Vajadzība runāt ikdienas veidā ir tas, kas palīdz sadzīvot ar šodienas jauniešu un bērnu līmeni, pieredzi un domāšanas veidu."

Alja Hija, programmas
"Latvijas skolas soma"
realizācija

Vietējā
attīstība

Projekts "VAIRĀK GAISMAS! Izstāde un mākslas rezidences Eduarda Veidenbauma muzejā "Kalāči": jaunieši būvē harmonisku un taisnīgu sabiedrību" (Nr.EEZ/2021/1/03) tiek īstenots, pateicoties EEZ finanšu instrumenta 2014.-2021.gada perioda programmas "Vietējā attīstība, nabadzības mazināšana un kultūras sadarbība" projektu iesniegumu atklātā konkursa "Atbalsts profesionālās mākslas un kultūras produktu radīšanai bērnu un jauniešu auditorijai" atbalstam. Projekta kopējās attiecināmās izmaksas: 242 818 EUR, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta programmas "Vietējā attīstība, nabadzības mazināšana un kultūras sadarbība" atbalsta summa: 206 395 EUR. Programmas mērķis ir stiprināta sociālā un ekonomiskā kohēzija reģionālā un vietējā līmenī. Vairāk informācijas: www.eeagrants.lv un www.eegrants.org.